

Oqaatsit pillugit suliniutissatut siunnersuutit

Oqaatsinik ilitsoqqussanik allamiullu oqaasiinik arlariinnik nukittorsaaneq

Imarisai	
Siulequt	3
Aallarniut	4
Suliniutit	6
1. Meeqqat atuarfianni oqaatsini atuartitsisarneq pillugu immikkut ilisimasalinnik suleqatigiinnik pilersitsineq	6
2. Iitsoqqussarinagit kalaallit oqaasii	8
2a. Tapertaralugit kalaallisut oqaasilinnik qulaajaaneq.....	8
2b. Pikkorissaanissanik ineriartortitsineq aamma atortussat	9
2c. Iitsoqqussarinagit oqaasilinnut ilinniartitseriaatsit Ilisimatusarfimmi.....	10
2d. Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunut tapertaralugit oqaatsit pillugit ilinniartitseriaatsimik ilinniaqqinnissamut neqeroorutit	10
2e. Tapertaralugit kalaallisut oqaasilinnut ilinniartitsinermut pilersaarutit anguniakkallu qitiusut.	11
2f. Kalaallisut atuartitsineq aamma oqaatsinik ilitsersuineq	11
3. Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut aamma Kalaallit Nunaanni Nunat Aqqinik Aalajangiisartut pillugit inatsisissatut siunnersuutit	11
3a. Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut pillugit inatsisissatut siunnersuut.....	12
3b. Kalaallit Nunaanni Nunat Aqqinik Aalajangiisartut pillugit inatsisissatut siunnersuut	12
4. Innuttaasut oqaasiinik qulaajaaneq	13
5. Tusagassiutini oqaatsit	14
5a. KNR-ip innuttaasunik kiffartuussinissamik isumaqatigiissutaa	15
5b. Tusagassiorfik Sermitsiaq.AG.....	15
5c. Oqaatsit eqqussat pisortatigoortumik taaguutaat (oqaatsit taartaasartut).....	16
6. Suliffeqarfiit oqaatsinut politikkiat pillugu nakkutillineq	17
7. Oqaatsinut nersornaat	18
Suliassanut pilersaarussiaq	20

Siulequt

Naalakkersuisut aalajangerput oqaatsit pillugit suliniutissatut siunnersuutiniq suliaqarniarlutik, oqaatsinik ineriartortitsineq, kalaallit, danskit tuluillu oqaasii immikkut sammillugit.

Naalakkersuisut isumaqatigiissutigaaq meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut fagini pineqartuni atuartitsinerisa pitsaassusiata kivinneqarnissaa pisariaqartoq. Naalakkersuisut kissaatigaat kalaallit oqaasii ilitsoqqussaralugit atorneqarnerat atuartitsinerimi nukittorsarneqassasoq, ilutigisaanillu atuartut allamiut oqaasiinik marlunnik ilinniagaqartassasut, tassalu danskit aamma tuluut oqaasiinik. Tamatumunngalu atatillugu taamaattumik pingaaruteqarpoq ilinniartitsisunngorniarluni ilinniartitaanerup akulerunneqarnissaa, taamaaliornikkut suliniutit imminnut ataqatigiittut pilersikkumallugit.

Suliniutinillu aallartitsisoqareerpoq oqaatsinut suliaqarfimmut sammisunik. Suliniutit taakkua siunnersuummi uani suliniutissatut eqqaaneqarput.

Naalakkersuisut kissaatigaat siunissamut sammisumik oqaatsitigut ineriartortitsineq inuiaqatigiinni siammasissumik tunngaveqassasoq, taamaattumillu suliniutissat suliarineqarneranni susasaqartut suliaqarniarlutik naleqquttut akulerunneqarnissaat kissaatigalugu.

Atuarluarisi

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq

Doris J. Jensen

Aallarniut

Namminersorneq pillugu inatsimmi § 20-imi ersippoq kalaallit oqaasii Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik oqaasiusut. Kisianni danskit oqaasii pisortat sulineranni atorneqarsinnaassapput. Naalakkersuisut isumaqarput inuiaqatigiinni oqaatsinik arlalinnik atuisinnaaneq inuiaqatigiinni eqeersimaartuni nunarsuarmioqatigiinnullu peqataaleraluttuinnartuni annertuumik pingaaruteqartoq. Inatsimmilu § 20-imut oqaaseqaatit tamatuminnga tunngavilimmik paasineqartussaasut, taamaattumillu kalaallisut, danskisut aamma tuluttut peqqissaartumik atuartitsisoqassasq.

Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 3-mut tunuliaqutaasumik isumaliutaasut aallaavigaat Namminersorneq pillugu inatsimmi § 20, aalajangersagaq taanna ingerlateqqinneqarpoq, taamaattoq ilassuserlugu oqaatsit atorneqartussaasut pisortatigoortumik.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni aqunneqarpoq danskit oqaasiisa suli pisortat ingerlatsineranni atorneqarsinnaanissaat. Ilanngullugulu – soorluli danskit oqaasiinik Kalaallit Nunaanni atuartitsinertulli – kalaallit inatsisiliorneranni tamatuma atorneqarnera malittarisassiuunneqarsinnaalluni. Oqaatsinut politikki pillugu inatsisartut inatsisaanni ilanngullugu aalajangiussivoq danskit oqaasii pisortat ingerlatsineranni atorneqarsinnaasut.

2015-imi inatsisiliornermi aalajangersagaliortoqarpoq allagartanik pilerisaarusiornermi, allagartalersuinerni aamma pilerisaarinerni inuit tamat ornittagaannut tunngatillugu, tak. § 8. Aalajangersakkap malittarisassiuuppaa allatat atorlugit pilerisaarinerni, allagarsiinerni aamma ussasaarinerni nioqqutissanik sapinngisamik annertunerpaamik kalaallit oqaasii atorneqartassasut.

Naalakkersuisut politikkerat atuartitsinermi kalaallit oqaasiinik qularnaarinissaq, kalaallit oqaatsitta piujuarnissaannut aamma nukittorsarneqarnissaat qularnaarumallugu, attaveqatigiinnermi sakkutut, pisortat ingerlatsineranni, aamma kalaallini inuiaqatigiinni kulturimik ataavartitsinermi. Naalakkersuisullu ingerlaqqittumik ilutigisaanillu danskit oqaasii aamma oqaatsit naleqquttut allat qularnaartarpaat, inuusuttut Danmarkimi nunanilu allani ilinniagaqarnissaannut piginnaanngorsaataasussat.

Namminersornerup 2009-mi eqqunneqarnerata kingorna 2014-imi taamani Naalakkersuisuusut nassuiaasiamik suliaqarput, periusissiamik iliuusissanullu pilersaarutinik imaqartumik - Paaseqatigiissa – Iliuusissat innuttaasut tamarmik ulluinnarni kalaallisut peqataasinnaalernissaannik isumannaarisussaq. Paaseqatigiissa imaqarpoq isumassarsiat nalunaarsorsimaffiannik, iliuusissanik innuttaasunut siunnerfiusunut assigiinngitsukkaanut, imaluunniit pingaarnertut siunertaqartunik innuttaasuni inuit kalaallisut piginnaaneqanngitsut ulluinnarni kalaallisut annerusumik minnerusumilluunniit attaveqarsinnaalersinniarlugit suliniutissanik. Nassuiaasiami inassuteqaatigineqartut naleqqunneri aallaavigalugit matumani periusissiami iliuusissanullu pilersaarummi ilanngunneqarput.

Siusinnerusumi periusissiaasumut aamma iliuusissanut pilersaarutaasumut sanilliullugu siunnersuut una aallussivoq tamakkiisumik takussutissiiniarluni suliniutinut aallartinneqareersimasunut tunngatillugu, kiisalu aamma siunnersuuteqarluni iliuusissanik siuarsaataasinnaasunik kalaallisut oqaatsitta saqqumilaarnerunissaannut nukittorsarnissaanullu.

Naalackersuisut kissaatigaat kalaallit oqaasii danskit oqaasiinut aamma tuluit oqaasiinut atasumik isigineqassasut. Oqaatsit arlaasa oqaatsit tullii mattutissanngilaat.

Suliniutit assigiinngitsut sunniutaat ingerlaavartumik nalilersorneqartassapput, tamannalu tunuliaqutaralugu aalajangerneqartassalluni suliniutit ataasiakkaat ingerlaqqissanersut maannakkutut iluseqarlutik, allanngortinneqassanersut imaluunniit naammassineqassanersut, kiisalu suliniutinik allanik aallartitsisoqassanersoq.

Suliniutit

Kapitalimi matumani sammineqassapput suliniutit aallartinneqareersimasut, kiisalu suliniutissanut nutaanut siunnersuutit.

1. Meeqqat atuarfianni oqaatsini atuartitsisarneq pillugu immikkut ilisimasalinnik suleqatigiinnik pilersitsineq

Meeqqat atuarfiannik 2015-imi nalilersuisoqarpoq, taannalu tassaavoq inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 21. maj 2002-meersup atortuulersinneqarneranik tamakkiisumik nalilersorneqarnera siulleq (meeqqat atuarfiannik iluarsaaqqinneq ”atuarfitsialak”). Naliliineq EVA-mit suliarineqartoq (Danmarks Evalueringsinstitut), tikkuartuivoq sammisanik aamma ajornartorsiutinik, meeqqat atuarfianni tamatumalu avatangiisaani ingerlatsisuusunit immikkut isiginiarneqartariaqartunik, meeqqat atuarfiata ineriartorteqqinneqarnerani.

Meeqqat atuarfiannik nalilersuineri allaaserineqarpoq atuarfik ineriartortitsinissamik pitsaassutsimillu kivitsinissamik annertuumik pisariaqartitsisoq, ilikkagaqartitsiniarnermi namminerimi aammalu atuarfiup aqunneqarnerani. Naliliinerup saniatigut takutippaa inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 21. maj 2002-meersoq kommunini naammattumik atortuutilersinneqarsimanngitsoq. Tamanna tunuliaqutaralugu ilinniartitsisunngorniarluni ilinniartitaanerup avataaneersunit annertuumik nalilersuiffigineqarnera aallartinneqarpoq. Nalilersuineri anguniagaasoq pingaarneq tassaavoq paasissallugu ilinniartitsisunngorniartunik ilinniartitsineq ilinniagaqartunik naammassisunik ”atisalersuisarnerasoq” – imaluunniit ilisimasassanik tunniussaqaqartarnerasoq, - meeqqat atuarfianni ilinniartitsisutut suliassanik isumaginninnissamut. Tamatumalu saniatigut ungasinnerusumut anguniagaavoq ilinniartitsisunngorniartarnerup ilinniartitsisunik suli pikkorinnerusunik ilinniartitsisalermermigut peqataanissaa meeqqat atuarfianni angusassat suli pitsaanerulernissaannut.

Meeqqat atuarfiannik nalilersuinerup malitseqartinneqarneratut (EVA-p nalunaarutaa ”Meeqqat Atuarfiat Kalaallit Nunaanni, Nalilersuineq 2015”) naapertorlugu immikkut ilisimasalinnik inuttalimmik suleqatigiissitaq marts 2017-imi pilersinneqarpoq. Immikkut ilisimasalinnik suleqatigiinnik pilersitsinerup siunertaraa saqqummiussaqaqarnissaq siunnersuutinik aamma inassuteqaatinik, meeqqat atuarfianni atuartut oqaatitsigut piginnaasaasa annertusarneqarnissaannut, kalaallisut, danskisut aamma tuluttut.

Suliassat allassimaffiat naapertorlugu suleqatigiissitap immikkut ilisimasalinnik inuttallip suliassaraa qulaajassallugu, allaaserissallugu aamma nalilersussallugu piffissami matumani meeqqat atuarfianni aamma atualerneq sioqqullugu ingerlatsivinni oqaatsinik ilinniartitsisarneq. Qulaajaanermi, allaaserinninnermi aamma nalilersuineri ilaassapput annertussutsinut aamma pitsaassutsinut tunngasut, tamatumani aamma atuartitsisuusut piginnaasaat, atuartitsinermut atortut, atuartitaanerup aaqqissuunneqarnera aammalu atuartitseriaaseq atorineqartoq.

Qulaajaaneq, allaaserinninneq aamma nalilersuineq ilaatigut makkuninnga imaqaassapput:

1. Oqaatsit imminnut qanoq inissisimaneri
2. ilinniartitaanikkut pingaarutaat inissisimanerallu oqaatsinik tulleriarnermi
3. nalilersuineq periarfissat aamma unammilligassat suussanersut tulleriarnermi atortuusooq allannngortinneqassappat, tamatumani aamma oqaatsit avatangiisaat ilinniartitaanernullu atatillugu inissisimanerat isiginiarlugit, aammalu allatigut atassutaat isiginiarlugit
4. oqaatsinik ilinniartitsinerup pitsaassusianik nalilersuineq
5. oqaatsinik ilinniartitsineq atualerneq sioqqullugu aamma meeqqat atuarfianni alloriarnermi siullermi nunanut allanut sanilliullugu, minnerunngitsumik nunanut marlunnik oqaaseqarfiusunut allanut sanilliullugu.

Suleqatigiit immikkut ilisimasallit allaaserisamik nalilersuinermillu aallaaveqartumik saqqummiussassamik suliaqassapput inassuteqaateqarlutillu ukununga tunngatillugu:

- a) qanoq aaqqissuussinikkut meeqqami oqaatitsigut ineriartortitsineq nukittorsarneqarsinnaanersooq
- b) qanoq qularnaarneqassanersooq oqaatsinut tunngatillugu ataatsimut isiginnittumik sulisoqarsinnaanera, kajuminnermik tunngavilimmik oqaatsinillu atuneq sakkussatut iluaqutaasussatut isiginnittumik, kulturi, oqaatsit inuiaqatigiinnilu aningaasarsiornermut sunniutaasut qanoq ittunik tunuliaqutaqarnersut apeqqutaatinnagit
- c) oqaatsinik ilinniarneq ataatsimoortumik isiginninnermik tunngaveqartillugu, meeqqap inuunerani immikkoortut assigiinngitsut tamaasa isigineqartillugit oqaatsinik ineriartortitsinissanut
- d) oqaatsit tulleriarneqarfigisaannik ataqatigiisumik
- e) qanoq qularnaarisooqassanersooq immiut paasinninnermik oqaatsinik pingasunik tunngaveqartumik, imminnut tapersersooqatigiittunik
- f) suliniutit qanoq ittut naleqquttuunersut arlalinnik oqaaseqarfiusumik ineriartortitsinermi ilinniartitaanernut atatillugu, tamatumani aamma inatsisiliornermi, ilinniartitaanikkut aammalu atuartitsinermik ingerlatsinerni kiisalu tamatumunnga atatillugu nukiit atugassat piginnaasallu
- g) qanoq aaqqissuussinikkut nukissat assigiinngitsut tamarmik iluaqutigisassanngorlugit aallartinneqarsinnaanersut meeqqap oqaatsitigut ineriartornerani (angalanerit, IT, ilaqqat, ikinngutit allallu).

Suleqatigiit immikkut ilisimasallit sisamaasut Nunatsinnit, Islandimit, Danmarkimit aammalu Canadamit katitigaapput.

Suleqatigiit immikkut ilisimasallit saqqummiussaminnut aamma inassuteqaatiminnut atatillugu nalunaarsussavaat:

- siunissami aqutissat ammaassinerillu ilinniartitaanernut najukkami namminermi aamma nunarsuarmioqatigiinni
- ilinniartitsisussatut pisariaqartinneqartut
- suliaasaqarfimmi ineriartortitsinermi iliuusissat naleqquttut, najukkami namminermi aamma nunarsuarmioqatigiinni, nalunaquttat akunnerisa atorneqartussat qanoq

agguataarneqarnissaat fagit akornanni tullerriaagaassapput, kiisalu ilinniarnermut tamarmiusumut atatillugu ilinniartumullu ataqatigiittumik.

Suleqatigiit immikkut ilisimasallit suliaq naammassissavaat nalunaarusiami februaari qaammat 2018-imi. Nalunaarusiaq atorneqassaaq Naalackersuisoqarfimmi sakkussatut periusissiamik ineriartortitsinermi, kiisalu ingerlatsivinnut naleqquttunut iliuusissanik pilersaarusiornermut.

Aningaasaliissutit

Naatsorsorneqarpoq ingerlatassat 150.000 kr.-it missaannik akeqassasut, Naalackersuisoqarfimmullu aningaasaliissutaasut iluanni aningaasalersorneqassallutik.

Akisussaasoq

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik.

2. Iitsoqqussarinagit kalaallit oqaasii

Inatsisartut aalajangererat tunngavigalugu (UKA 2013/80) december 2013-imi suliasat allassimaffiannik suliaqartoqarpoq suleqatigiissitamillu pilersitsisoqarluni, periusissiamik aamma iliuusissanut pilersaarummik suliaqartussamik. Suleqatigiissitap suliaasa kinguneraat periusissiaq aamma iliuusissanut pilersaarusiaq ”Paaseqatigiissa”.

Paaseqatigiissa imaqqarpoq isumassarsiat nalunaarsorsimaffiannik siunnerfiusut assigiinngitsut tunngavigalugit suliaasumik, imaluunniit pingaarnertut suliaasaqarfiilluunniit akimorlugit siunertaqartumik innuttaaqataasut kalaallisut sapersut ulluinnarni kalaallisut piginnaasaqalernissaannut aqqutissiuussiniartussamik.

Paaseqatigiissami ilaatigut aallunneqarpoq kalaallit oqaasiisa tapertaralugit oqaatsit inissisimanerat, suleqatigiissitallu siunnersuutigai tamanna pillugu iliuusissat arlaqartut, ilanngullugu aningaasatigut kingunerisassaasa allaaserineri.

Naalackersuisut aamma aalajangerput kalaallit oqaasiisa tapertaralugit oqaatsit inissisimanerat sammineqassasoq, nalilerneqarmat suli pisariaqartitsisoqartoq suliaasaqarfimmi suliniutinik arlalinnik aallartitsisoqarnissaa. Inuiaqatigiinni inooqataasoqarpoq danskit oqaasiinik ilitsoqqussaralugu oqaaseqartunik, kisiannili kalaallisut ilitsoqqussarinngisamilli oqalussinnaasunik. Paaseqatigiissami periusissamik aamma iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnermi suleqatigiissitap suliniuteqarfissat suussusilersorsimavai, taakkua kalaallisut oqaatsinik ilisimasaqassusiat nukittorsarniarlugu, Naalackersuisullu tassani suliniutissat ilaat ingerlateqqinniarlugit aalajangersimallutik.

2a. Tapertaralugit kalaallisut oqaasilinnik qulaajaaneq

Periusissiap aamma iliuusissanut pilersaarutip Paaseqatigiissap malitseqartinneqarneranni qulaajaasoqartariaqarpoq pineqartut kissaataat aamma pisariaqartitsineri pillugit. Tamatumalu

kingorna pineqartunut taakkununga iliussissanut pilersarusiortoqassalluni. Pingaaruteqarpoq kinguaariit tullii eqqummaariffigissallugit, qularnaarumallugu taakkua aamma kalaallit oqaasiinik ilinniarnissaat.

Aningaasaliissutit

Suleqatigiissitap missiliuuppaa suliniut taanna 100.000 kr.-it missaannik piviusunngortissallugu akeqassasoq. Taakkua matussusissavaat apersuinissamut immersugassap aamma apersuinissap pitsaassuseqarnissaata qularnaarneqarnissaat, kiisalu ilinniagartuumik qaammatini pingasuni akissarsiaqartitsinissaq.

Tapertaralugit kalaallisut oqaasilinnik qulaajaaneq nutaajuvoq, aningaasaliissutissallu 2018-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerani sulissutigineqassapput.

Akisussaasoq

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik Ilisimatusarfik suleqatigalugu.

2b. Pikkorissaanissanik ineriartortitsineq aamma atortussat

Pikkorissaanernik ineriartortitsisoqassaaq pikkorissaanernilu atortussanik ”aallarterlaanut” aamma ”misilittagaqalaartunut” atorneqartartuniit qaffasinnerusunik suliaqartoqarluni. Taakkua gruppiupput allat, kalaallisut tapertaralugit oqaasilinniit allaanerusut, gruppini immikkoortuni taakkunani arlariinni kulturikkut aamma oqaatsitigut tunuliaqutarisat eqqarsaatigalugit assigiinngissuseqarmat. Gruppe taanna, tassalu kalaallit tapertaralugit kalaallisut oqaasillit, pisariaqartitsivoq nutaanerusunik nutaaliaanerusunillu atortussaqaarnissamik. Aamma namminerisamik ilinniarnissaq mentoreqarluni pisariaqarsinnaavoq, oqaluutsinillu oqimaannerusunik isumasiuisinnaaneq, taamatullu aamma allatanik.

Aningaasaliissutit

Suliniutit taamaattut aningaasaqaarnikkut kingunerisassai suleqatigiissitap missiliuussimavai atortussanut aammalu ilinniartitsisumut akissarsianut ukioq ataaseq 450.000 kr.-it missaannik annertussusilinnut, kiisalu pikkorissaanernut neqeroorutit, tamatumani aamma atuisunit akilerneqartunik pikkorissaanissanut neqeroorutit, E-learning aamma imminut tikilluni pikkorissarnerit.

Pikkorissartitsinernut nutaanut aamma atuartitsinermi atortussanut aningaasaliissutissat qaffasinnerusunik inissisimasumik ”aallarterlaaniit” aamma ”misilittagaqalaartuniit” aningaasalersorneqassapput kontumit pingaarnemit 40.92.18 Oqaatsinik pikkorissartitsinerit. Taakkua ineriartortinneqarnissaannut suliat killiliussaareersut iluanni tulleriaarinikkut aningaalersorneqassapput.

Akisussaasoq

KTI (Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniartarfik)

2c. Ilitsoqqussarinagit oqaasilinnut ilinniartitseriaatsit Ilisimatusarfimmi

Suleqatigiissitap tamatuma saniatigut tikkuarpaa pisariaqartinneqarpoq Ilisimatusarfimmi ilitsoqqussarinagit oqaasilinnut ilinniartitsinerup sammeneqarnerunissaa. Ilitsoqqussarinagit oqaasilinnut ilinniartitsineq aqqissuunneqassaaq attaveqaatigineqarlunilu assersuutigalugu ilisimatuutut atorfirmik pilersitsinikkut, tapertaralugit oqaatsit allamiullu oqaasiinik ilinniartitsinermi ilikkarnartumik ingerlatsinikkut, minnerunngitsumik kalaallisut. Suleqatigiissitap missiliuuppaa suliniut taanna ukiumut 500.000 kr.-it missaannik akeqassasoq, ilinniagartuutut – akademikeritut – atorfirmut atorpeqartussanik.

Naalakkersuisut suliniut taanna ilalersorpaat, maannamullu arlalialunnik ilitsoqqussarinagit oqaasilinnut oqaasilerinermit ilinniagaqartunik ilinniartitsisoqareerpoq. Aningaasaliissutissat pisariaqartut aningaasaliissutigineqareermata, suliniutit ingerlatseqqinneqarnerat immikkut aningaasartuutitut sunniuteqartussatut naatsorsuunneqanngilaq.

Aningaasaliissutit

Aningaasaliinissat pisariaqartut naammassineqareernikummata naatsorsuutigineqarpoq suliniutit ingerlateqqinneqarneri immikkut aningaasartuutaassanngitsut.

Akisussaasoq

Ilisimatusarfik.

2d. Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunut tapertaralugit oqaatsit pillugit ilinniartitseriaatsimik ilinniaqqinnissamut neqeroorutit

Ilutigisaanik meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunut siunnerfilersorluakkamik ilinniaqqinnissamut neqerooruteqassaaq tapertaralugit oqaasilinnut ilinniartitseriaatsini. Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut meeqqat atuarfiat pillugu inatsit naapertorlugu suliaasaqarfimmi pisussaaffeqarput, taamaattumillu periaatsinut sakkussaminnik pisussaaffik naammassisinnaajumallugu ilinniartinneqartariaqarlutik.

Aningaasaliissutit

Suliniut taanna ilassutitut aningaasartuutunik pilersitsissanngilaq, aningaasaliissutissat Ilinniartitsinermit Ilisimatusarfimmi inissisimareermata.

Akisussaasoq

Ilinniartitsinermit Ilisimatusarfik.

2e. Tapertaralugit kalaallisut oqaasilinnut ilinniartitsinermit pilersaarutit anguniakkallu qitiusut.

Aamma immikkut aallunneqarnerussapput qitiusumiit ilinniartitaanermut pilersaarutit / anguniakkat aamma modulikkaartumik allaaserinninnerit tapertaralugit kalaallit oqaasii meeqqat atuarfianni eqqarsaatigalugit, kiisalu inersimasunut kalaallisut pikkorissartitsisarnerit. Assigiissaagaasunik anguniakkanik allaaserinninnerit tunngaviussapput pisariaqarlutillu pikkorissartitsisarnerit sunniutaasa nalilersorneqartarnissaannut.

Aningaasaliissutit

Suleqatigiissitap missiliuuppaa suliniut taanna 200.000 kr.-it missaannik akeqassasoq, ukiup affaanut atorfirmut matussutissatut. Ilinniartitaanermut pilersaarutinik / anguniakkanik aamma modulikkaartumik meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunik ilinniartitsinermit akisussaaffik Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi inissisimavoq. Taakkua pitsaassusilersornissaat tulleriiarinnermi Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi killiliussat iluanni suliarineqassaaq.

Akisussaasoq

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik.

2f. Kalaallisut atuartitsineq aamma oqaatsinik ilitsersuineq

Suleqatigiissitap ilanngullugu inassutigaa tusagassiortunngorniarluni ilinniartitaanermi aamma kalaallisut oqaatsinik atuineq oqaatsinillu ilitsersuineq ilinniartitsissutaasariaqartut. Tusagassiortut danskisut oqaasillit aamma oqaatsinik taaguinermik pikkorissartinneqartariaqarput, ilisarititsilluni pikkorissartitsinermit saniatigut.

Tamanna tusagassiortunngorniartunik ilinniartitaanermut aningaasaliissutit killiliussaasut iluanni aningaasalersorneqartariaqarpoq.

Aningaasaliissutit

Suleqatigiissitap missiliuuppaa suliniut taamaattoq 35.000 kr.-it missaannik akeqassasoq, atuartitsinermit qaammammi ataatsimi aningaasartuutinut. Tusagassiortunngorniartunik ilinniartitaanermut killiliussat iluanni aningaasaliissutaasunit aningaasalersorneqartariaqarpoq.

Akisussaasoq

Tusagassiornermik Ilinniarfik.

3. Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut aamma Kalaallit Nunaanni Nunat Aqqinik Aalajangiisartut pillugit inatsisissatut siunnersuutit

Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut pillugit inatsimmik aamma Kalaallit Nunaanni Nunat Aqqinik Aalajangiisartut pillugit inatsimmik nutartikkamik Inatsisartut 2017-imi upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiussaqarput.

Inatsisissatut siunnersuutit taakkua arlariit suliapput kissaatigineqarmat inatsisit pineqartut ataatsimut malinnaatinneqarnissaannik, tamatumani malinnaatitsineq ullutsinnut, kisianni aamma siunissami pisariaqartitsinerusussanut, aammalu malittarisassanik ersernerluttunik erseqqissaanertigut malinnaatitsineq.

Inatsisissatut siunnersuutit Inatsisartut 2017-imi upernaakkut ataatsimiinneranni akuersissutigineqarput, januaarillu aallaqqaataani 2018-imi atortuulissapput.

3a. Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut pillugit inatsisissatut siunnersuut

Oqaasiliortut suliassat inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu annertusineqassapput kalaallisut oqaatsit allamiut oqaasiinut taartaasut pisortatigoortumik akuerisaasut pilersinneqartarnerannik. Fagini taaguutit akuersissuteqartarneq, ilanngullugu suliassaq taanna Oqaasiliortut pingaarnertut suliassaasa kalaallit oqaasiisa ineriartornerannik malinnaanissamik suliagarnerup avataanniittuupput ilassutaasut. Ilanngullugu erseqqissarneqarpoq fagini assigiinngitsuni taaguutit aamma allamiut oqaasiinut taartaasussatut kalaallisut oqaasiliunneqartut pisortat ingerlatsineranni atussallugit pisussaaffiusut.

Nutaatut siunnersuummi aalajangerneqarpoq Oqaasiliortut atit siulequtit kalaallinit aallaavillit atit pillugit inatsit naapertorlugu malittarisassat tunngavigalugit Oqaasiliortut akuerisassagaat. Tamanna pivoq inatsisitigut aalajangiukkumallugu kiap suliassaq taanna piginnaaffigineraa. Tamatumunngalu atatillugu aamma oqaatigineqassaaq Naalakkersuisut suliamik aallartitsisimammata inuit aqqinut tunngasumik inatsisiliornermut atatillugu.

Inatsimmilu aamma aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut kalaallisut allattaaseq pisortatigoortoq aalajangersartassagaat, aammalu tamanut saqqummiuttassagaat Oqaasiliortunit namminernit aqqissuunneqarlunilu saqqummiunneqartartumik. Aamma aalajangersarneqarpoq kalaallisut pisortatigoortoq allattaaseq qanoq paasineqartussaansoq.

Aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortuni ilaasortat Naalakkersuisunit toqqarneqartassasut kattuffinnit ingerlatsivinnillu inassuteqarsinnaatitaasunit inassuteqaataasut tunngavigalugit.

Inassuteqarsinnaatitaasut nutaat siunnersuutaqqaartumut sanilliullugu tassaapput Nunatta Atuagaateqarfia, Tusagassiuinermi Sulisut Peqatigiiffiat aamma kattuffik / peqatigiiffik nutserisunik aamma oqalutsinik ilaasortalik. Oqaasiliortuni ilaasortamik tunuartitsisinnaaneq taamaallaat Naalakkersuisuni inissisimalerpoq.

3b. Kalaallit Nunaanni Nunat Aqqinik Aalajangiisartut pillugit inatsisissatut siunnersuut

Allannguutini pingaarnerni eqqaaneqassaaq suliassat nalunaarsorneqarneranni Oqaasiliortut pisinnaatitaanerit annikillineqarmat. Nunat aqqisa aallaavittut kalaallisut pisortatigoortumik allattaaseq malittussaavaat, assigiissaarinissaq pillugu. Taamaattoq nunat aqqisa qanoq ittuuneri tunngavigalugit siunnersuutigineqarpoq saneqqutsisinnaaneq, Nunat Aqqinik Aalajangiisartut taamaasillutik pisortatigoortumik allattaatsimik saneqqutsisinnaatillugit, Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortunit akuerineqareernikkut.

Saniatigut oqaatigineqassaaq nunat aqqinik nutaanik aalajangiisarnermi kommunalbestyrelsimik tusarniaaqaartarneq ilaajunnaarmat. Taamaattoq Nunat Aqqinik Aalajangiisartut suli periarfissaqartinneqarput kommunalbestyrelsimik oqaaseqartitsisarsinnaanermut, aalajangiisartut tamanna pissusissamisoorutut isigisimagaangassuk.

Aalajangersarneqarpoq ataatsimiititaliami ilaasortat tallimaasut tamarmik Naalakkersuisunit toqqarneqartassasut, kattuffiit ingerlatsiviillu tamatumani inassuteqarsinnaatitaasut inassuteqareernerisigut pisartumik. Inassuteqartartuutitat nutaat siunnersuutaqqaartumut sanilliullugu tassaapput Ilisimatusarfik aamma Asiaq.

Erseqqissarneqarpoq ataatsimiititaliami ilaasortat ataasiakkaarlutik tamarmik piginnaaneqarfignissaagaat aalajangiisartutut suliassaqarfinni sinniisuuffigisaminni immikkoortoq ataaseq arlallilluunniit.

Kiisalu Nunat Aqqinik Aalajangiisartuni ilaasortamik tunuartitsisinnaaneq maanna taamaallaat Naalakkersuisut piginnaatitaaffigilerpaat.

Inatsisissatut siunnersuutini arlariinni ilanngullugu siunnersuummut oqaaseqaatini erseqqissarneqarpoq Naalakkersuisut periarfissaqartinneqartut aalajangiisartunut piumasarisinnaallugu suliareersumik suliareqqiisoqarnissaanik, tamatumunnga pissutissaviumik peqartillugu.

Aningaasaliissutit

Inatsisissatut siunnersuutit taakkua marluk sularineqarneri aammalu siunnersuummi imarisaatigut allanguutit aningaasaliissutinut sunniuteqartussaangitsutut nalilerneqarpoq.

Akisussaasoq

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

4. Innuttaasut oqaasiinik qulaajaaneq

Oqaatsit pillugit oqallittarneq Kalaallit Nunaanni initujuuaannarsimavoq. Oqallinnermi apeqqutit sammeneqartartut amerlajuuaannarput, kalaallit oqaasiisa inissisimaneranniit danskit oqaasiisa suli pisariaqartuarnerannut, aammalu oqaatsinik ilinniartitsinerup ataatsimut isigaluni suli pitsaanerusariaqarnera ilinniartitaanerni.

Ajoraluartumilli aamma ersertuarterpoq oqaatsit pillugit oqallinnermi inuit avissaartuuttartut. Pisariaqartinneqarpoq oqimaaqatigiissaakkamik oqaatsinik samminninnissarput. Naalakkersuisut kissaatigaat oqaatsit pillugit oqallinneq aqqissuulluakkamik piviusorsiortumik kinaassusersiunngitsumillu ingerlanneqassasoq.

Innuttaasut amerlassusiat 55.860 -iuvoq 1. januar 2017, Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik naapertorlugu. Illoqarfinni inuit 48.248 -ut najugaqarput nunaqarfinnilu, stationeqarfinni aamma savaateqarfinni 7.591-it najugaqarlutik. Sinneri inuit 21 nalunaarsorsimangillat, ilisimatitsissutaasimangitsutullu nalunaarsugaallutik. Inuiaqataasut nunanit allaneersut ukiuni

arlaqalersuni aatsaat ikileriarsimapput. Katillugit inuit nunani allamiut 1.017-it nunatsinni najugaqarput. (Uannga: Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfik).

Imaaliinnarluni Kalaallit Nunaanni innuttaasut qanoq nunasiortorsimaneri assilissamik toqqaannartumik pilersitsinngilaq, innuttaasut akornanni oqaatsitigut qanoq katitsigaaneri pillugit. Naalakkersuisut kissaatigaat oqaatsitigut qanoq katitsigaaneq ersarinnerusooq takuneqarsinnaassasooq, ilaatigut ungasinnerusumut isigaluni oqaatsitigut pilersaarusiornissamut, assersuutigalugu ilinniartitaanerni.

Naalakkersuisut sulissutiginiarpaat suliaqartoqassasooq Kalaallit Nunaanni oqaatsitigut qanoq agguataartoqarnerusooq qulaajaavigineqassasooq, takuneqarsinnaanngoqqullugu inuiaqatigiinni oqaatsitigut agguataarneq, kiisalu paasissutissat tigussaasut oqallinnermi atorneqarsinnaasut pissarsiarisinnaajumallugit. Taakkua ilaatigut tunngaviussapput ungasinnerusumut isigisumik oqaatsitigut pilersaarusiornissamut, taamalu aamma suliaassaqarfimmi tassani tulleriarisinnaanermut.

Iliusissatut siunnersuutit:

- Oqaatsitigut qanoq inuiaqatigiit agguataarsimaneri pillugit qulaajaasoqassasooq, kiisalu paasissutissanik tigussaasunik katersuisoqassasooq tunngavilersorluakkamik oqallinnissami atorneqartussanik, ungasinnerusumullu isigisumik oqaatsitigut pilersaarusiornermut tulleriarinermullu suliaassaqarfimmi tunngaviusussanik. Tamanna pissaaq Iisimatusarfik suleqatigalugu. Aningaasaliissutit Naalakkersuisoqarfimmiissapput.

Aningaasaliissutit

Innuttaasut oqaasiinut tunngasunik suliniutit nutaajupput, aningaasaliissutillu 2018-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerani ilanngunneqassapput.

Akisussaasooq

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Iisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu Iisimatusarfik.

5. Tusagassiuutini oqaatsit

Naalakkersuisut kissaatigaat kalaallit oqaasiisa tusagassiuutini atorneqarnerat pitsaangorsarneqassasooq, tamatumani aamma tusagassiortut oqaatsitigut piginnaasaat, tusagassiuutini allatani nipimillu atuiffiusuni. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut kissaatigaat tusagassiuutit kaammattorneqassasut Oqaasiliortunit allamiut oqaasiinut taartaasussatut oqaatsit atortassagaat.

Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit angisuut oqaatsinut tunngatillugu periusissiaqareerput, ataani allaaserineqartunik.

5a. KNR-ip innuttaasunik kiffartuussinissamik isumaqatigiissutaa

Naalakkersuisut piffissamut 1. januar 2015-imiit 31. december 2018 ilanngullugu KNR-imut innuttaasunik sullissinissamut kiffartuussinissamullu isumaqatigiissuteqarpoq, kiffartuussinerep imarisassaanik aamma annertussusissaanik.

Isumaqatigiissummi ilaatigut allassimavoq KNR-ip aallakaatitani pitsaassuseq annerusumik aallunniaaraa, tamatumani aamma aallakaatitassiat suliarilluagaanerusut, kalaallit oqaasiinik qaffasissumik inissisimatitsisut. Tamanna atuutissaaq aallakaatitassiat KNR-imit namminermt imaluunniit kalaallini aallakaatitassiortartunit allanit suliaagaluarpata.

KNR-ip naatsorsuutigaa qaninnerusumik ilinniartitaanernik ingerlatsivinnik aamma Oqaasileriffimmik suleqateqalernissani.

5b. Tusagassiorfik Sermitsiaq.AG

Tusagassiorfiup Sermitsiaq.AG-ip oqaatsinut politikkaa quppersagaanni ersippoq. Tusagassiorfiup saqqummersitassani tamaasa naqitanngorlugit kalaallisut aamma danskisut saqqummiuttarpai, nukiillu annertuut atortarlugit oqaatsit atorneqartut marluk akornanni nutserinermut. Tusagassiorfik aamma tuluttuunik nutaarsiassanik saqqummiisarpoq, siunertaqartumik nutaarsiassat naleqquttut inuiaqatigiinnullu tunngasumik allaaserisat nunani amerlanerusuni atuarneqarsinnaanerat oqaatitsigut aporfissat akimorlugit aqutissiuukkumallugit.

Tusagassiorfiup oqaatsinut politikkaa siunertaqarpoq:

- Oqaatsinik arlalinnik atuisinnaanerpum assigiinngiiaassutsillu nukittorsarnissaanik, periarfissiiniarluni oqaatsit sungiusimanerusat atorlugit oqaaseqartarnissamut.
- Kalaallit oqaasii nukittorsassallugit aamma tassanngaaniit ineriartortitsineq oqaatsinik ilitsoqqussanik tapertarlugit oqaatsinik atukkat; oqaatsit akuutittarnerisigut ukiumoortumik sulisunik oqaloqateqartarni, oqaloqatigiissutigisarlugit sulisuusut qanoq ittunik kissaateqarnersut oqaatitsigut piginnaasat ineriartortinnissaannut. Oqaloqatigeereenikkut pisortaaq malitseqartitsisarnissaq isumagissavaat, taamaaliornikkut sulisuusup oqaatitsigut ingerlatsinissap ilusilersorneqarnissaa angussammagu. Ingerlatsineq tassaasinnaavoq kalaallit oqaasiini namminersortumik ilinniartitsisulerlugu ilinniartitaaneq, imaluunniit oqaatsinik ilinniartimmimeq, imaluunniit ingerlaavartumik allatat suliat nalilersorneqartarnerat, immikkut ilisimasalimmik oqaasilerisumik ilinniartitsisoqarluni.
- Qularnaassallugu sapinngisamik annertunerpaamik sulisuusut marluinnik oqaaseqartuunissaat, taamalu peqataanerulernissaq sapinngisamik nukittorsarlugu; ikioqatigiittarnikkut oqaatsinik ilinniarnermi pikkorinnerulernissamut, qungujulallunilu suleqatigilluni iluarsisassanik iluarsisarluni.
- Oqaatsigut tamat akornanni nukittorsarlugit, isumagissarneratigut nutaarsiassat sapinngisamik sukkasuumik nutserneqartarnissaat, atuartartunut iluaqutaasumik. Tamanna immikkut quppersakkamat www.sermitsiaq.ag -mut atuuppoq.
- Pisortaaq isumagissavaat avataaneersumik immikkut oqaatsinik kalaallisut aamma danskisut ilisimasalimmik akuutitsisoqarnissaa, oqaasilerinermik nalilersuisartumik,

tamanut saqqummiuttakkanut tunngatillugu. Nalilersuinerit taakkua ukiut affakkaartumik pisallaqqunarput.

5c. Oqaatsit eqqussat pisortatigoortumik taaguutaat (oqaatsit taartaasartut)

Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi nutaamik iluarsaatami Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut pillugit Naalakkersuisut aalajangersakkamik ilanngussipput pisortatigoortumik oqaatsinik nunanit allaniit eqqussanut kalaallisut taartaasussanut aalajangersaasarneq pillugu. Oqaatsit taartaasussat taamatullu sulianut taaguutit aamma allattaaseq atornerqartoq pisortat ingerlatsiviinut pituttuisuussaaq. Naalakkersuisut soqutigisaraat innuttaasut taakkua tigulluartassagaat ulluinnarnilu atugarilerlugit.

Naalakkersuisut misissorsimavaat tusagassiuutit oqaatsinik taartaasunik Islandimi aamma Norgemi atuisarneq isumassarsiorfiginiarlugit, taakkunani aaqqissuussinerit qanoq kalaallit tusagassiuutaanni atortinneqarsinnaanersut.

Oqaatsit taartaasartut annertunerusumik nammineq piumassutsimik atortinneqartarput, ikiorserneqarnissarli ilitserorneqarsinnaanerlu periarfissaasarlutik Islandimi aamma Norgemi oqaasiliortuniit. Ataatsimut isigaluni oqaatsinut qanoq isumaqarneq pineqarneruvoq, oqaatsinik atuinnermut malittarisassiortarneq pineqarnerunani.

Norgemi immikkoortitsisoqartarpoq taaneqartuni *norvagisering* aamma *fornorskning*. Norvagisering tassaavoq oqaatsit eqqussat norskisut allanneqarsinnaanngorlugit suliarineqartarneri, assersuutigalugu sitron, sjåfør aamma kul atornerqartartut ukununnga taarsiullugit citron (citrooni), chauffør (biilertoq/ chafføri) aamma cool (aamarsuit). Fornorskning – tassaavoq norskisunngortitsineq – oqaatsinut eqqussanut taartitit.

Norgemi oqaatsit pillugit siunnersuisoqatigiit - Språkrådet – pisussaaffiliussimavaat norskisut qanoq allanneqarnissaannik aalajangersaasarneq, kiisalu oqaatsinut eqqussanut taartaasussanik pilersitsisarneq. Oqaatsit pillugit siunnersuisoqatigiit – Språkrådet – quppersagaanni tamanut takusassiarineqartarput oqaatsit allattorsimaffiat, oqaatsinut tuluit oqaasiinut taarsiullugit atornerqarsinnaasunut. Allattorsimaffik pisussaaffiliinngilaq imaluunniit aalajangiinerunani Oqaatsit pillugit siunnersuisoqatigiinniit – Språkråde-niit, oqaatsit taartaasut atornerqartussaanagerat pillugu. Oqaatsit siunnersuutaasarput immikkut ilisimasalinniit inunnillu ataasiakkaaniit. Oqaatsit pillugit siunnersuisoqatigiit - Språkrådet – oqaatsinik allattorsimaffimmiittussanik toqqartuisarput.

Islandimi pisortat pisussaatinneqarput Islandimiut oqaasiinik atuinissamut. Oqaatsit pillugit periusissiaq sakkussaavoq pingaaruteqartoq inatsimmi aalajangersakkat malinneqarnissaannut. Ingerlatsiviit arlalialussuit oqaatsit pillugit periusissianik suliaqarsimappat, assersuutigalugit Ilisimatusarfiit, pisortat ingerlatsivii (naalagaaffik, kommunit allallu).

Iliusissatut siunnersuutit:

- Ingerlaavartumik oqaloqatigiittoqartarnissaa qanimullu suleqatigiittoqarnissaa Oqaasileriffiup aamma tusagassiuutit akornanni kalaallit oqaasii nukittorsarniarlugit.

- Tusagassiuutit sukkasuumik periarfissinneqartassasut oqaatsinut teknologii atorlugu aaqqissuussinernut ineriartortinneqartunut.
- Oqaasileriffik toqqaannartumik tusagassiorfiit aaqqissuisoqarfiinut ilisimatitsisassasoq Oqaasiliortut allamiut oqaasiisa eqqussat taartissaannik aalajangiisimagaangata, inassutigalugulu tusagassiuutit oqaatsit taakkua atortassagaat.
- Norgemi aamma Islandimi suleriaatsit pingaarnertut inuiaqatigiinnik kaammattuisuusarmata oqaatsit taartaasartut atornissaannik, immikkut aallunneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni taakkunani periaatsinut assingusunik suliniuteqartoqarsinnaanersoq pillugu.

Aningaasalersuineq

Tusagassiuutilerinermi suliassa qarfimmi iliuusissatut siunnersuutaasut immikkut aningaasartuutaasussaannigitsutut naatsorsuussaapput.

Akisussaasoq

Oqaasileriffik tusagassiorfiit suleqatigalugit.

6. Suliffeqarfiit oqaatsinut politikkiat pillugu nakkutillineq

Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 19. maj 2010-meersoq naapertorlugu suliffeqarfiit namminersortut minnerpaamik 10-nik sulisullit, pisortat suliffeqarfiutaat aamma pisortaqarfiit oqaatsinut politikkimik suliaqartussaapput. Naalackersuisut qulliullutik akisussaasuupput nakkutilliinissamut suliffeqarfinnik aamma pisortaqarfinnik inatsimmik eqquutitsisarnissaat pillugu.

Oqaatsit pillugit inatsimmi piumasaqaataannigilaq suliffeqarfiit, pisortaqarfiit imaluunniit ingerlatsiviit oqaatsinut politikkiminnik nakkutilliisutut oqartussatut nassiusisarnissaat pillugu. Kisiannili nakkutilliisutut oqartussaasut suliffeqarfinnut, pisortaqarfinnut imaluunniit ingerlatsivinnut piumasaqarsinnaapput oqaatsit pillugit politikkertik pillugu allassimaffimmik nassiusseqqullugit, tak. oqaatsit pillugit inatsimmi § 6, imm. 2. Aalajangersakkap nakkutilliisutut oqartussaasut periarfissaqartippai nakkutilliinermik ingerlatsisinnaanermut.

Pineqaatissiissutitut pillaatitut akiliisussannigortitsisoqarsinnaavoq oqaatsinut politikkimik suliaqartussaananermut aalajangersakkamik unioqquutitsisumut, aamma § 4, imm. 3 naapertorlugu sulisitsisup aamma sulisup akornanni oqaatsit pillugit oqaloqatigiittussaataitanermut atatillugu. Kiisalu aamma pisussaaffinnik § 6, imm. 2 naapertorlugu pineqartunik naammassinninnginnermut akiliisussannigortitsisoqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut § 8-mi aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq naammagittaalliorneq oqaatsit pillugit politikkimik suliaqarsimanninneq pillugu, aammalu § 4, imm. 3 naapertorlugu oqaloqatigiittoqannginnera nakkutilliisunut suliassannigortinneqarsinnaasut.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik manna tikillugu naammagittaalliutinik tigusaqarsimannigilaq.

Naalakkersuisut 2011-imi suliffeqarfiit oqaatsinut politikkiat pillugit paasissutissanik katersisimapput, tak. § 6, imm. 2, kingornagullu Inatsisartuni ilaasortanut allakkiorsimallutik ilisimatitsissutaasunik, suliffeqarfiit oqaatsinut politikki assigiinngitsut pillugit.

Iliuusissatut siunnersuutit:

- Nakkutilliisutut oqartussaasut inatsimmik nutarterinissamut atugassatut suliffeqarfiit oqaatsit pillugit politikkiannik piniassapput 2018-ip ukiaani. Tamatuma kingorna nakkutilliisutut oqartussaasut misissussavaat nalilersussallugillu oqaatsit pillugit politikkiusut imarisaat, kingornagullu siunnersuusiorlutik pitsanngorsaataasinnaasunik inatsimillu allannguissutaasinnaasunik, inatsisip imarisaani aamma piumasaaqatini.

Aningaasalersuineq

Iliuusissat siunnersuutigineqartut immikkut aningaasartuutaasussaannngitsutut naatsorsuussaapput.

Akisussaasoq

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

7. Oqaatsinut nersornaat

Nunani avannarlerni aamma Europami oqaatsinut nersornaatinik assigiinngitsunik peqartiterpoq. Europamiut oqaatsinut nersornaataat (The European Language Label) Europami nunani 20-imi ukiut tamaasa tunniunneqartarpoq. Tamatuma saniatigut ilaatigut danskit radioqarfiat innuttaasunik sullissisoq DR oqaatsinut nersornaasiisarpoq, sulisuusunut radiumi aamma tv-mi tunniunneqartartumik, danskit oqaasiinik nalinginnaasoq sinnerlugu atuilluartuusartumut tunniunneqartartumik.

Naalakkersuisut nersorniarumavaat inuit oqaatsitsinnik immikkut soqutigisaqarnerminnik ersersitsisartut. Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut siusinnerusukkut oqaatsinut nersornaammik pilersitsipput 2006-imi inummut ataatsimut tunniunneqartumik.

Naalakkersuisut oqaatsinut nersornaammik pilersitsiniarput, kalaallit oqaatsigut sammiumallugit, allatani aammalu oqaatsini atorineqartut, inunnut oqaatsitsinnik assigiinngitsutigut suliniuteqartunut sammititaasusaaq. Tamanna tassaasinnaavoq sumiorpalussutsimik ersarissaanermut, oqaasilerinermik, oqaatsinik katersinermik, eqqumiitsuliornermi oqaatsinik atuisarnermi il.il. oqaatsitsinnik saqqumilaartitsisarneq.

Oqaatsinut tunngasumik nersornaatikkut ilaatigut sammineqassapput oqaatsit uummaarinneri, ersarissumik aamma eqqortumik atuisuuneq aamma tatiginassuseq, kalaallisut oqaasertalersukkani.

Nersornaaserneqartusaaq Kultureqarnermut Naalakkersuisumit aalajangerneqartassaaq Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut, Kalaallit Atuakkiortut peqatigiiffiata aamma susassaartut naleqquttut allat inassuteqareernerisigut. Nersornaammut ilanngullugu tunniunneqartassapput 5.000 kr.-it.

Iliusissatut siunnersuutit:

- Naalackersuisut oqaatitsinnut nersornaammik pilersitsissasut innuttaasut suliaasaqarfimmini oqaatitsinnik atuinerat siuarsarniarlugu.
- Nersornaat tunniunneqassaaq UNESCO-p nunarsuarminiunut ilitsoqqussaralugu oqaatsinut ullorititaani ulloq 21. februar.

Aningaasalersuineq

Oqaatsinut nersornaat siunnersuutigineqartoq akileraarutaasusaa ngilaq suliniutaallunilu nutaaq. Aningaasartuutit missiliunneqarput 8.000-9.000 kr.-inut. Aningaasaliissutit Naalackersuisoqarfimmut aningaasaliissutiniit akilerneqassapput.

Akisussaasoq

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik Oqaasileriffik suleqatigalugu.

Suliassanut pilersaarussiaq

Suliniutit	Siunertat	Iliuusissat	Aningaasat	Piffissalers uineq	Akisussaas oq
Meeqqat atuarianni oqaatsini atuartitsarneq pillugu immikkut ilisimasalinnik suleqatigiinnik pilersitsineq	Suleqatigiinnik immikkut ilisimasalinnik pilersitsinermi siunertaavoq suleqatigiissitap iliuusissanik saqqummiussa-qarnissaa inassuteqaateqar-lunilu, atuarianni atuartut tamarmik oqaatitsigut kalaallisut, danskisut aamma tuluttut piginnaasaannik nukittorsaasussanik.	Ataatsimiinnerit Qulaajaaneq, allaaserinnineq, nalilersuinnerlu meeqqat atuarianni aamma atualernej sioqqullugu atuartitsineq pillugu. Nalunaarummik suliaqarneq	150.000 kr.	Suleqatigiit immikkut ilisimasallit nalunaarussiaat februar 2018-imi tunniunneqas-saaq.	Ilinniartitaa-nermut, Kultureqar-nermut, Iisimatusar-nermut Ilageeqarner-mullu Naalakkersui-soqarfik
Tapertaralugit kalaallisut oqaasilinnik qulaajaaneq	Naalakkersuisut aamma aalajangerput tapertaralugit kalaallisut oqaasillit sammeneqassasut, nalilernerqarmat pisariaqartitsiso-qartoq suliaasaqarfimmi suliniutinik arlalinnik aallartitsisoqar-nissaa.	Pineqartut taakkua pisariaqartitsineri kissaataallu pillugit qulaajaaneq, immersugassat skemat atorlugit, pitsaassusilimillu apersuinerit. Gruppimut tassunga iliuusissanut pilersaarut	100.000 kr.	AIS 2018	Ilinniartitaa-nermut, Kultureqar-nermut, Iisimatusar-nermut Ilageeqarner-mullu Naalakkersui-soqarfik Iisimatusarfik suleqatigalugu
Pikkorissartitsisa rnernik aamma atuartitsinermi atortussanik ineriartortitsi-neq	Pikkorissaanernik ineriartortitsiso-qassaaq pikkorissaanerlu atortussanik ”aallarterlaanut aamma ”misilittagaqalaartunut” atorneqartartuniit qaffasinnerusunik suliaqartoqarluni. Taakkua gruppiupput allat, kalaallisut tapertaralugit oqaasilinniit	Atortussanik suliaqarneq Qaffasinnerusunik inissisimasunik ”aallarterlaaniit” aamma ”misilittagaqalaartu niit” kiisalu pikkorissarnernut neqeroorutit (atuisut akiligaat, E-læring atorlugu aamma tikilluni pikkorissarnerit).	450.000 kr.	AIS 2018	KTI (Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik)

	<p>allaanerusut, gruppini immikkoortuni taakkunani arlariinni kulturikkut aamma oqaatsitigut tunuliaqutarisat eqqarsaatigalugit assigiinngissuseqarmat. Gruppe taanna pisariaqartitsivoq nutaanerusunik nutaaliaanerusunillu atortussaqaarnissamik.</p>				
<p>Tapertaralugit oqaatsit pillugit ilinniartitseriaatsit Ilisimatusarfimmi</p>	<p>Tapertaralugit oqaasilinnik ilinniartitsineq aaqjissuunneqassaaq attaveqaatigineqarlunilu assersuutigalugu ilisimatuutut atorfimmik pilersitsinikkut, tapertaralugit oqaatsit allamiullu oqaasiinik ilinniartitsinermi ilikkarnartumik ingerlatsinikkut, minnerunngitsumik kalaallisut.</p>		<p>500.000 kr.</p> <p>(Aningaasaliinissat pisariaqartut aningaasaliiffigineqareermata suliniutit ingerlatseqqinneri immikkut aningaasartuutassat naatsorsuutigineqanngillat)</p>		<p>Ilisimatusarfik</p>
<p>Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunut tapertaralugit oqaatsit pillugit ilinniartitseriaatsimik ilinniaqqinnissamut neqeroorutit</p>	<p>Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut meeqqat atuarfiat pillugu inatsit naapertorlugu suliassaqaarfimmi pisussaaffeqarput, taamaattumillu periaatsinut sakkussaminnik pisussaaffik naammassisinnaajumallugu ilinniartinneqartariaqarlutik.</p>		<p>Suliniut taanna aningaasartuutaaqqittussat naatsorsuutigineqanngilaq, aningaasartuutissat Ilinniarfissuar-meereermata.</p>		<p>Ilinniartitsinermik Ilisimatusarfik</p>

Tapertaralugit kalaallisut oqaasilinnut ilinniartitsinermit pilersaarutit anguniakkallu qitiusut	Aamma immikkut aallunneqarneruss apput qitiusumiit ilinniartitaanermut pilersaarutit / anguniakkat aamma modul-ikkaartumik allaaserinninnerit tapertaralugit kalaallit oqaasii meeqqat atuarfianni eqqarsaatigalugit, kiisalu inersimasunut kalaallisut pikkorissartitsisarnit.	Ilikkagassanut pilersaarutininik suliaqarneq / anguniakkat modul-ikkaartumillu kalaallit oqaasiisa oqaatsit aappaattut meeqqat atuarfianni atornerqarnissaat Ilikkagassanut / anguniakkat suliarineqarneri aamma modul-ikkaartumik tapertaralugit kalaallit oqaasiisa inersimasunut pikkorissartitsissutigineqarneri.	Ukiup affaanut atorfik (200.000 kr.)		Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik
Kalaallisut atuartitsineq aamma oqaatsininik ilitsersuineq	Tusagassiortunik ilinniartitsinermit kalaallit oqaasiininik atuineq ilaasariaqarpoq, oqaatsinullu ilitsersuisoqarluni. Tusagassiortut danskisut oqaasillit kalaallisut taaguutit taanissaannut ilinniartinneqartariaqarput.	Kalaallit oqaasiininik ilinniartitsineq Tusagassiortunut danskisut oqaasilinnut kalaallisut taaguutininik ilinniartitsineq	35.000 kr.		Tusagassiornermik Iisimatusarfik
Oqaasiliortut pillugit inatsisissatut siunnersuut	Inatsisissatut siunnersuut suliaavoq kissaatigineqarmat inatsip ataatsimut malinnaatinneqarnissaa, tamatumani malinnaatitsineq ullutsinnut, kisianni aamma siunissami pisariaqartitsinerus ussanut, aammalu malittarisassanik erserluttunik erseqqissaanertigut malinnaatitsineq.	Inatsisissatut siunnersuut piffissami 15. dec. 2016 – 20. jan. 2017 tusarniaassutigineqarpoq.	0	Inatsisissatut siunnersuut Inatsisartut 2017-imi upernaakkut ataatsimiinneranni akuersissutigineqarpoq, atortuulissaarlu ulloq 1. januar 2018.	Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Iisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
Nunat Aqqinik	Inatsisissatut	Inatsisissatut	0	Inatsisissatut	Ilinniartitaanermut

Aalajangiisartut pillugit inatsisissatut siunnersuut	siunnersuut suliaavoq kissaatigineqarmat inatsip ataatsimut malinnaatinneqar-nissaa, tamatumani malinnaatitsineq ullutsinnut, kisianni aamma siunissami pisariaqartitsine-rusussanut, aammalu malittarisassanik ersernerluttunik erseqqissaanertigu t malinnaatitsineq.	siunnersuut piffissami 15. dec. 2016 – 20. jan. 2017 tusarniaassutigine-qarpoq		siunnersuut Inatsisartut 2017-imi upernaakkut ataatsimiinne-ranni akuersissutigi-neqarpoq, atortuulis-saarlu ulloq 1. januar 2018.	nermut, Kultureqar-nermut, Iisimatusar-nermut Ilageeqarner-mullu Naalackersui-soqarfik
Innuttaasut oqaasiinik qulaajaaneq.	Naalackersuisut kissaatigaat oqaatsitigut qanoq katitsigaaneq ersarinnerusoq takuneqarsinnaas-sasoq, ilaatigut ungasinnerusumut isigaluni oqaatsitigut pilersaarusiornis-samut, assersuutigalugu ilinniartitaanerni.		585.000 kr. (Ukiunut ataatsimut atorfik, immaqalu siunnersortu-mik pisineq)	AIS 2018	Ilinniartitaa-nermut, Kultureqar-nermut, Iisimatusar-nermut Ilageeqarner-mullu Naalackersui-soqarfik Iisimatusarfik suleqatigalugu
Tusagassiuutini oqaatsit	Naalackersuisut kissaatigaat kalaallit oqaasiisa tusagassiuutini atorneqarnerat pitsanngorsarne-qassasoq, tamatumani aamma tusagassiuutit oqaatsitigut piginnaasaat, tusagassiuutini allatani nipimillu atuiiffiusuni. Tamatuma saniatigut Naalackersuisut kissaatigaat tusagassiuutit kaammattorneqas-sasut Oqaasiliortunit allamiut oqaasiinut taartaasussatut oqaatsit	Ingerlaavartumik oqaloqatigiittoqar-tarnissaa qanimullu suleqatigiittoqar-nissaa Oqaasileriffiup aamma tusagassiuutit akornanni kalaallit oqaasii nukittorsarniarlugit. Tusagassiuutit sukkasuumik periarfissinneqar-tassasut oqaatsinut teknologii atorlugu aqqissuussinernut ineriartortinneqartu nut. Oqaasileriffik toqqaannartumik tusagassiorfiit aqqissuisoqarfii-nut	0	Ingerlaavartu mik.	Oqaasileriffik tusagassiorfiit suleqatigalugit

	atortassagaat.	<p>ilisimatitsisassasoq Oqaasiliortut allamiut oqaasiisa eqqussat taartissaannik aalajangiisimagaa- ngata, inassutigalugulu tusagassiuutit oqaatsit taakua atortassagaat.</p> <p>Norgemi aamma Islandimi suleriaatsit pingaarnertut inuiaqatigiinnik kaammattuisuusar- mata oqaatsit taartaasartut atornissaannik, immikkut aallunneqarsinnaa- voq Kalaallit Nunaanni taakkunani periaatsinut assingusunik suliniuteqartoqar- sinnaanersoq pillugu.</p>			
Suliffeqarfiit oqaatsinut politikki pillugit nakkutilliineq	<p>Nakkutilliisutut oqartussaasut inatsimmik nutarterinissamut atugassatut suliffeqarfiit oqaatsit pillugit politikkiannik piniassapput 2017- ip ukiaani. Tamatuma kingorna nakkutilliisutut oqartussaasut misissussavaat nalilersussallugillu oqaatsit pillugit politikkiusut imarisaat, kingornagullu siunnersuusior- lutik pitsanngorsaataa- sinnaasunik inatsimillu allannguissutaa-</p>	<p>Suliffeqarfiit oqaatsinut politikkiannik katersineq</p> <p>Oqaatsinut politikkiannik nalilersuineq</p> <p>Oqaatsinut politikkit eqikkarneqarnerann ik suliaqarneq</p>	Ukiup affaanut atorfik	2018-ip ukiaani	<p>Ilinniartitaa- nermut, Kultureqar- nermut, Iisimatusar- nermut Ilageeqarner- mullu Naalackersuis oqarfik</p>

	sinnaasunik, inatsisip imarisaani aamma piumasaqaatini.				
Oqaatsinut nersornaat	Naalackersuisut nersorniarumavaat inuit oqaatitsinnik immikkut soqutigisaqarner- minnik ersersitsisartut.	Oqaatsinut nersornaammut malittarisassanik suliaqarneq	5000 kr., akileraaruti- taqanngitsumik	AIS 2018	Ilinniartitaa- nermut, Kultureqar- nermut, Iisimatusar- nermut Ilageeqarner- mullu Naalackersui- soqarfik Oqaasileriffik suleqatigalugu